

U S T A W A

z dnia

o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂)
i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania systemu bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania.

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dużym źródle spalania – rozumie się przez to:
 - a) kocioł energetyczny, kocioł ciepłowniczy lub turbinę gazową, o nominalnej mocy cieplnej rozumianej jako ilość energii wprowadzanej w paliwie w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu, nie mniejszej niż 50 MW, albo
 - b) przewód kominowy, do którego są podłączone kotły energetyczne, kotły ciepłownicze lub turbiny gazowe o łącznej nominalnej mocy cieplnej rozumianej jako ilość energii wprowadzanej w paliwie w jednostce czasu przy nominalnym obciążeniu, nie mniejszej niż 50 MW, w przypadku gdy co najmniej dla jednego z tych urządzeń pierwsze pozwolenie na budowę wydano po dniu 30 czerwca 1987 r.;
- 2) emisji – rozumie się przez to wprowadzane do powietrza z dużego źródła spalania dwutlenek siarki lub tlenki azotu;

- 3) likwidacji zakładu – rozumie się przez to przypadek, gdy wszystkie duże źródła spalania w zakładzie przestaną być dużymi źródłami według kryteriów określonych w pkt 1;
- 4) operatorze – rozumie się przez to podmiot uprawniony na podstawie tytułu prawnego do zarządzania zakładem;
- 5) produkcji energii elektrycznej – rozumie się przez to produkcję energii elektrycznej brutto oznaczającą ilość energii wytworzonej przez generatory i zmierzoną na zaciskach tych generatorów;
- 6) produkcji ciepła – rozumie się przez to produkcję ciepła netto zmierzoną za pomocą urządzeń pomiarowych, obejmującą ilość ciepła:
 - a) przeznaczonego dla odbiorców na cele grzewcze lub przemysłowe, łącznie z ciepłem zużywanym na te cele w zakładzie, oraz
 - b) zużytego w zakładzie na cele przemysłowe niezwiązane z produkcją energii elektrycznej i produkcją ciepła lub na cele grzewcze pomieszczeń nieprodukcyjnych;
- 7) roku sprawozdawczym – rozumie się przez to poprzedni rok kalendarzowy;
- 8) tlenkach azotu – rozumie się przez to sumę tlenków azotu bez podtlenku azotu, w przeliczeniu na dwutlenek azotu;
- 9) tytule prawnym – rozumie się przez to tytuł prawny w rozumieniu art. 3 pkt 41 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.³⁾);
- 10) uprawnieniu do emisji – rozumie się przez to uprawnienie do wprowadzenia do powietrza 1 kg dwutlenku siarki albo uprawnienie do wprowadzenia do powietrza 1 kg tlenków azotu, w danym roku sprawozdawczym;
- 11) zakładzie – rozumie się przez to duże źródło spalania lub kilka dużych źródeł spalania położonych na jednym terenie, do

którego operator posiada tytuł prawny.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do urządzeń wykorzystywanych w układach napędowych pojazdu, statku morskiego w rozumieniu art. 2 § 1 Kodeksu morskiego, statku w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.⁴⁾) lub statku powietrznego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.⁵⁾) oraz do turbin gazowych wykorzystywanych na platformach morskich.

Rozdział 2

System bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania

Art. 3. 1. Tworzy się system bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania, zwany dalej „systemem bilansowania”, w ramach którego są gromadzone, bilansowane, rozliczane, przetwarzane, szacowane i zestawiane informacje dotyczące dużych źródeł spalania.

2. System bilansowania obejmuje informacje o:
 - 1) emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu;
 - 2) wielkościach produkcji energii elektrycznej i produkcji ciepła.
3. W ramach systemu bilansowania:
 - 1) określa się krajowy roczny pułap emisji dwutlenku siarki i krajowy roczny pułap emisji tlenków azotu;
 - 2) oblicza się roczny limit emisji dwutlenku siarki i roczny limit emisji tlenków azotu;
 - 3) ustala się liczbę uprawnień do emisji;
 - 4) dokonuje się porównania rocznej emisji w danym roku sprawozdawczym:
 - a) dwutlenku siarki z rocznym limitem emisji dwutlenku siarki,

- b) tlenków azotu z rocznym limitem emisji tlenków azotu;
- 5) oblicza się roczne pułapowe i bieżące wskaźniki emisji dwutlenku siarki i roczne pułapowe i bieżące wskaźniki emisji tlenków azotu;
- 6) oblicza się opłatę zastępczą za emisję, na którą operator nie posiada uprawnień;
- 7) przygotowuje się krajowe bilanse emisji dwutlenku siarki i emisji tlenków azotu oraz produkcji energii elektrycznej i produkcji ciepła;
- 8) dokonuje się rozliczenia emisji dwutlenku siarki i emisji tlenków azotu za rok sprawozdawczy.

Art. 4. Systemem bilansowania administruje Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070, z późn. zm.⁶⁾), zwany dalej „Krajowym ośrodkiem”.

Art. 5. 1. Tworzy się rejestr uprawnień do emisji dwutlenku siarki i uprawnień do emisji tlenków azotu, zwany dalej „rejestrem uprawnień do emisji”.

2. Rejestr uprawnień do emisji prowadzi Krajowy ośrodek.

3. Operator jest obowiązany do złożenia wniosku o utworzenie rachunku w rejestrze uprawnień do emisji dla zakładu, zwanego dalej „rachunkiem”, w terminie 30 dni od dnia, w którym co najmniej jedno źródło spalania spełni kryteria określone w art. 2 ust. 1 pkt 1. Wniosek o utworzenie rachunku zawiera dane, o których mowa w ust. 6 pkt 2 – 6.

4. Rachunek tworzy Krajowy ośrodek w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku w formie pisemnej.

5. Do wniosku dołącza się kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osób upoważnionych do zarządzania rachunkiem, poświadczoną za zgodność z oryginałem.

6. Rejestr uprawnień do emisji jest prowadzony w postaci elektronicznej i dla każdego rachunku zawiera:

- 1) numer rachunku;
- 2) nazwę operatora;
- 3) siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres operatora oraz adres do korespondencji;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) operatora, numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), a także numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) albo numer, pod którym została zarejestrowana działalność gospodarcza;
- 5) nazwę i adres zakładu;
- 6) dane dwóch osób upoważnionych do zarządzania rachunkiem w imieniu operatora:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) stanowisko,
 - c) serię i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz identyfikator nadany w systemie ewidencji ludności (PESEL), o ile posiada,
 - d) numer telefonu, faksu i adres poczty elektronicznej,
 - e) adres do korespondencji;
- 7) informacje o:
 - a) wielkości rocznej emisji,
 - b) rocznym limicie emisji,
 - c) uprawnieniach do emisji odpowiadających rocznym limitom emisji,
 - d) liczbie zbytych lub nabytych uprawnień do emisji,
 - e) wielkości emisji, za którą uiszczono opłaty zastępcze, i wysokości uiszczonych opłat zastępczych – odpowiednio dla dwutlenku siarki i tlenków azotu;
- 8) informację o wielkości rocznej produkcji energii elektrycznej lub produkcji ciepła.

7. Krajowy ośrodek wprowadza do rejestru uprawnień do emisji informacje, o których mowa w ust. 6:

- 1) pkt 2 – 6 – na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 3;
- 2) pkt 7 lit. a i pkt 8 – na podstawie raportu rocznego, o którym mowa w art. 6 ust. 1;
- 3) pkt 7 lit. e – na podstawie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 7.

8. Zmiana danych, o których mowa w ust. 6 pkt 2 – 6, wymaga złożenia przez operatora do Krajowego ośrodka wniosku o aktualizację danych na rachunku. Wniosek o aktualizację tych danych składa się do Krajowego ośrodka niezwłocznie, nie później niż 20 dnia od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę tych danych. We wniosku zamieszcza się dane, o których mowa w ust. 6 pkt 1 – 6.

9. W przypadku likwidacji zakładu zamknięcie rachunku następuje na wniosek operatora, po dokonaniu rozliczenia emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu.

10. Wniosek o zamknięcie rachunku składa się do Krajowego ośrodka niezwłocznie, nie później niż 20 dnia od dnia likwidacji zakładu. We wniosku zamieszcza się dane, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i 2, oraz oświadczenie operatora o likwidacji zakładu.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 3, 8 i 9, składa się w formie pisemnej i w postaci elektronicznej na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Krajowego ośrodka, umożliwiającym wprowadzanie danych do systemu teleinformatycznego Krajowego ośrodka.

12. Krajowy ośrodek określa w regulaminie szczegółowe warunki administrowania rachunkiem i zamieszcza go na swojej stronie internetowej.

Art. 6. 1. Operator sporządza dla zakładu raport miesięczny i raport roczny zawierające nazwę zakładu i numer rachunku oraz dane o wielkościach:

- 1) produkcji energii elektrycznej z dokładnością do 1 MWh;
- 2) produkcji ciepła z dokładnością do 1 GJ;
- 3) emisji dwutlenku siarki z dokładnością do 1 kg;
- 4) emisji tlenków azotu z dokładnością do 1 kg.

2. Raporty miesięczne sporządza się za każdy miesiąc danego roku, z wyłączeniem grudnia.

3. Przy określaniu wielkości emisji, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, uwzględnia się emisje powstające w okresie funkcjonowania dużego źródła spalania, w tym w okresach jego rozruchu, zatrzymywania oraz pracy bez sprawnych środków technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji.

4. Dla uruchamianego po raz pierwszy nowego dużego źródła spalania w raporcie miesięcznym i raporcie rocznym nie uwzględnia się produkcji energii elektrycznej i produkcji ciepła oraz emisji z okresu poprzedzającego trwałe włączenie źródła do systemu elektroenergetycznego lub systemu ciepłowniczego.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, są sumowane na ostatni dzień:

- 1) miesiąca – dla raportu miesięcznego;
- 2) roku sprawozdawczego – dla raportu rocznego.

6. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób określania wielkości emisji dwutlenku siarki i emisji tlenków azotu, kierując się potrzebą ujednoczenia wykorzystywania dostępnych danych pomiarowych oraz ich spójnością i jednolitością interpretacji wyników, mając na uwadze:

- 1) pomiary wielkości emisji, o których mowa w art. 147 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 2) rodzaje stosowanych paliw, wielkości ich zużycia oraz ich parametry;
- 3) środki techniczne mające na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji.

Art. 7. 1. Jeżeli przepisy wydane na podstawie art. 9 ust. 2 wprowadzą podział krajowego rocznego pułapu emisji dwutlenku siarki i krajowego rocznego pułapu emisji tlenków azotu według nominalnej mocy cieplnej dużego źródła spalania, operator jest obowiązany do podania w raporcie miesięcznym i raporcie rocznym danych, o których mowa w art. 6 ust. 1, zgodnie z tym podziałem.

2. Jeżeli operator nie może podać danych, o których mowa w art. 6 ust. 1, zgodnie z podziałem, o którym mowa w ust. 1, to w raporcie miesięcznym

i raporcie rocznym podaje te dane dla przedziału nominalnej mocy cieplnej, dla którego może je określić.

Art. 8. 1. Operator przekazuje do Krajowego ośrodka:

- 1) raport miesięczny w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego raport dotyczy;
- 2) raport roczny zawierający ostateczne i zweryfikowane przez operatora dane za rok sprawozdawczy w terminie do końca lutego roku następującego po roku sprawozdawczym.

2. W przypadku likwidacji zakładu operator sporządza raport roczny za okres od dnia 1 stycznia roku, w którym nastąpiła likwidacja, do dnia likwidacji i przekazuje go do Krajowego ośrodka niezwłocznie, nie później niż 20 dnia od dnia dokonania likwidacji zakładu.

3. Listę operatorów, którzy nie przekazali raportu miesięcznego w terminie określonym w ust. 1 pkt 1, Krajowy ośrodek przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego raport dotyczy.

4. Listę operatorów, którzy nie przekazali raportu miesięcznego w terminie określonym w ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie internetowej obsługującego go urzędu, niezwłocznie po jej przekazaniu przez Krajowy ośrodek, ale nie później niż do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powinien być przekazany raport miesięczny.

5. Raport miesięczny sporządza się w postaci elektronicznej na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Krajowego ośrodka, umożliwiającym wprowadzanie danych do systemu teleinformatycznego Krajowego ośrodka.

6. W formularzu, o którym mowa w ust. 5, zamieszcza się informacje, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz informację o okresie, za który raport jest sporządzony, i datę jego sporządzenia.

7. Operator poświadcza przekazywane w raporcie miesięcznym informacje podpisem elektronicznym nieweryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, opartym na zestawie następujących cech informacyjnych:

- 1) nazwie operatora;
- 2) numerze identyfikacji podatkowej (NIP) operatora;
- 3) numerze rachunku.

Art. 9. 1. Krajowe roczne pułapy emisji stanowią maksymalną wielkość emisji dwutlenku siarki i maksymalną wielkość emisji tlenków azotu, jaka w poszczególnych latach może być wyemitowana do powietrza ze wszystkich dużych źródeł spalania.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość krajowego rocznego pułapu emisji dwutlenku siarki i wysokość krajowego rocznego pułapu emisji tlenków azotu, obowiązujące w poszczególnych latach, podawane w kilogramach z dokładnością do 1 kg, mając na uwadze przepisy prawa krajowego, Unii Europejskiej oraz postanowienia porozumień międzynarodowych w zakresie ochrony powietrza.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, krajowy roczny pułap emisji dwutlenku siarki i krajowy roczny pułap emisji tlenków azotu mogą być dzielone:

- 1) według nominalnej mocy cieplnej dużego źródła spalania, mając na uwadze produkcję energii elektrycznej i ciepła oraz zróżnicowanie standardów emisyjnych, lub
- 2) na duże źródła spalania w zakładach, w których jest prowadzony proces przerobu ropy naftowej, mając na uwadze zróżnicowanie standardów emisyjnych.

Art. 10. 1. Krajowy ośrodek na podstawie raportów rocznych za dany rok sprawozdawczy przygotowuje dla dużych źródeł spalania krajowy bilans:

- 1) produkcji energii elektrycznej;
 - 2) produkcji ciepła;
 - 3) emisji dwutlenku siarki;
 - 4) emisji tlenków azotu.
2. Na podstawie krajowych bilansów, o których mowa w ust. 1, oraz

obowiązujących dla danego roku sprawozdawczego właściwych krajowych rocznych pułapów emisji Krajowy ośrodek oblicza dla danego roku sprawozdawczego:

- 1) roczne pułapowe wskaźniki emisji dwutlenku siarki;
- 2) roczne pułapowe wskaźniki emisji tlenków azotu.

3. Informację o wielkości rocznych pułapowych wskaźników emisji dwutlenku siarki i rocznych pułapowych wskaźników emisji tlenków azotu dla roku sprawozdawczego Krajowy ośrodek przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

4. Informację o wielkości rocznych pułapowych wskaźników emisji dwutlenku siarki i rocznych pułapowych wskaźników emisji tlenków azotu dla roku sprawozdawczego minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie internetowej obsługującego go urzędu, w terminie do dnia 20 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

Art. 11. 1. Na podstawie informacji o wielkości produkcji energii elektrycznej oraz produkcji ciepła zawartych w raporcie rocznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1, i rocznych pułapowych wskaźników emisji operator oblicza dla zakładu, z dokładnością do 1 kg, roczny limit emisji dwutlenku siarki i roczny limit emisji tlenków azotu za dany rok sprawozdawczy.

2. Operator wprowadza na rachunek informację o wyliczonym rocznym limicie emisji dwutlenku siarki i rocznym limicie emisji tlenków azotu, w terminie do dnia 25 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

3. Na podstawie rocznego limitu emisji, o którym mowa w ust. 1, operator oblicza liczbę uprawnień do emisji dla zakładu w danym roku sprawozdawczym. Liczba uprawnień do emisji dwutlenku siarki stanowi iloraz rocznego limitu emisji dwutlenku siarki i 1 kg dwutlenku siarki, a liczba uprawnień do emisji tlenków azotu stanowi iloraz rocznego limitu tlenków azotu i 1 kg tlenków azotu.

4. Uprawnienia do emisji zostają wprowadzone na rachunek po weryfikacji, pod względem rachunkowym, rocznego limitu emisji dwutlenku siarki i rocznego limitu emisji tlenków azotu, dokonanej przez Krajowy ośrodek do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

Art. 12. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania:

1) rocznych pułapowych wskaźników emisji, o których mowa w art. 10 ust. 2,

2) wielkości rocznych limitów emisji, o których mowa w art. 11 ust. 1

– kierując się potrzebą prowadzenia jednolitych obliczeń wielkości rocznych pułapowych wskaźników emisji i limitów emisji, biorąc pod uwagę rodzaje dużych źródeł spalania objętych systemem bilansowania z podziałem według nominalnej mocy cieplnej oraz emisję i odpowiadającą jej produkcję energii elektrycznej i produkcję ciepła.

Art. 13. 1. Operator jest obowiązany do rozliczenia emisji za dany rok sprawozdawczy.

2. Jeżeli emisja dwutlenku siarki lub emisja tlenków azotu była w roku sprawozdawczym większa niż wyliczony roczny limit emisji, o którym mowa w art. 11 ust. 1, operator jest obowiązany do nabycia uprawnień do emisji w liczbie odpowiadającej wielkości przekraczającej roczny limit emisji lub, w przypadku braku pokrycia emisji uprawnieniami do emisji, uiszczenia opłaty zastępczej za brak uprawnień do emisji, zwanej dalej „opłatą zastępczą”.

3. Nabycia uprawnień do emisji operator może dokonać w terminie do dnia 28 kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym.

4. Operator ustala wysokość opłaty zastępczej będącej iloczynem liczby brakujących uprawnień do emisji i jednostkowej stawki opłaty zastępczej.

5. Wysokość jednostkowej stawki opłaty zastępczej wynosi 5 zł za brak jednego uprawnienia do emisji.

6. Opłatę zastępczą operator wnosi na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym.

7. Operator przekazuje do Krajowego ośrodka, w terminie do dnia 10 maja roku następującego po roku sprawozdawczym:

- 1) informacje o wielkości emisji, za którą uiszczył opłatę zastępczą, w podziale na dwutlenek siarki i tlenki azotu;
- 2) informacje o wysokości uiszczonych opłat zastępczych wraz z dowodem jej wpłaty.

8. Operator przekazuje informacje, o których mowa w ust. 7, w formie pisemnej, podając numer rachunku i nazwę zakładu, którego ta informacja dotyczy.

9. W przypadku zarządzania przez tego samego operatora więcej niż jednym zakładem przy rozliczaniu emisji są uwzględniane emisje ze wszystkich zakładów oraz uprawnienia do emisji posiadane na rachunkach prowadzonych dla tych zakładów.

Art. 14. 1. Jeżeli operator nie dopełni obowiązku wniesienia należnej opłaty zastępczej w terminie określonym w art. 13 ust. 6 albo wniesie opłatę w niewłaściwej wysokości, minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty. Decyzja ta nie może być wydana później niż w terminie 2 miesięcy od dnia wpłynięcia informacji, o której mowa w ust. 2.

2. Krajowy ośrodek przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku sprawozdawczym, informacje o niewniesieniu przez operatora należnej opłaty zastępczej albo wniesieniu jej w niewłaściwej wysokości oraz o wielkości emisji, której ta opłata dotyczy.

3. Do opłaty zastępczej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.⁷⁾), z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wierzycielowi, którym jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

4. Organem właściwym w zakresie decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy wymienionej w ust. 3 jest Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W sprawach tych organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 15. 1. Nabywcą uprawnień do emisji może być wyłącznie operator.

2. Zbywca uprawnień do emisji jest obowiązany do przekazania uprawnień do emisji ze swojego rachunku na rachunek nabywcy uprawnień do emisji.

3. Przeniesienie własności uprawnień do emisji następuje z dniem wprowadzenia ich na rachunek nabywcy uprawnień do emisji.

Art. 16. Krajowy ośrodek, do dnia 25 maja roku następującego po roku sprawozdawczym, umarza uprawnienia do emisji za rok sprawozdawczy znajdujące się na rachunkach.

Art. 17. 1. Krajowy ośrodek, do dnia 31 lipca roku następującego po roku sprawozdawczym, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki raport z funkcjonowania systemu bilansowania.

2. Raport obejmuje sumaryczne informacje, za rok sprawozdawczy, ze wszystkich dużych źródeł spalania dotyczące:

- 1) liczby uprawnień do emisji dwutlenku siarki i liczby uprawnień do emisji tlenków azotu;
- 2) wielkości emisji dwutlenku siarki i wielkości emisji tlenków azotu;
- 3) wielkości produkcji energii elektrycznej i wielkości produkcji ciepła;
- 4) wielkości emisji dwutlenku siarki i wielkości emisji tlenków azotu, za którą operatorzy uiszcili opłatę zastępczą;
- 5) wysokości uiszczonych opłat zastępczych;
- 6) wniosków z funkcjonowania systemu bilansowania.

3. Raport przekazuje się w formie pisemnej oraz w postaci elektronicznej.

Art. 18. 1. Krajowy ośrodek oblicza na podstawie raportów miesięcznych, o których mowa w art. 6 ust. 1, bieżący wskaźnik emisji dwutlenku siarki i bieżący

wskaźnik emisji tlenków azotu.

2. Bieżące wskaźniki emisji, o których mowa w ust. 1, Krajowy ośrodek oblicza za okres od dnia 1 stycznia danego roku do ostatniego dnia danego miesiąca, za który przekazano raport miesięczny.

3. Wysokość bieżącego wskaźnika emisji ustala się w sposób określony dla rocznych pułapowych wskaźników emisji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12.

4. Bieżące wskaźniki emisji, o których mowa w ust. 1, Krajowy ośrodek zamieszcza na swojej stronie internetowej w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przekazano raport miesięczny.

Rozdział 3

Kary pieniężne

Art. 19. 1. Jeżeli operator:

- 1) nie złoży wniosku o utworzenie rachunku albo złoży go po terminie,
- 2) nie przekaże Krajowemu ośrodkowi raportu rocznego, o którym mowa w art. 6 ust. 1, albo przekaże go po terminie
– podlega karze pieniężnej w wysokości 50 000 zł.

2. Jeżeli operator nie przekaże Krajowemu ośrodkowi informacji, o których mowa w art. 13 ust. 7, albo przekaże je po terminie, podlega karze pieniężnej w wysokości 5 000 zł.

Art. 20. 1. Jeżeli operator nie wniesie w terminie opłaty zastępczej, podlega karze pieniężnej w wysokości równej iloczynowi liczby brakujących uprawnień do emisji i jednostkowej stawki kary pieniężnej.

2. Jednostkowa stawka kary pieniężnej wynosi 10 zł.

Art. 21. 1. Kary pieniężne nakłada, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

2. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdza naruszenia, o których mowa w art. 19 i art. 20 ust. 1, na podstawie informacji przekazanych przez Krajowy ośrodek lub ustaleń kontroli.

3. Krajowy ośrodek niezwłocznie po stwierdzeniu niedopełnienia przez operatora obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 3, art. 8 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 13 ust. 6 i 7, lub wykonania tych obowiązków z przekroczeniem wyznaczonego terminu przekazuje właściwym wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska wykaz tych operatorów.

4. Uiszczenie kary pieniężnej nie zwalnia z wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 3, art. 8 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 13 ust. 6 i 7.

Art. 22. 1. Kary pieniężne wnosi się na odrębny rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który wydał decyzję.

2. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, powiększone o przychody z oprocentowania środków na odrębnych rachunkach bankowych, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przekazują na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie do końca następnego miesiąca po upływie każdego kwartału.

Art. 23. 1. Do kar pieniężnych stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

2. Do kar pieniężnych nie stosuje się przepisów działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dotyczących terminów płatności należności, odroczenia tych terminów, zaniechania ustalenia zobowiązania, zaniechania poboru należności oraz umarzania zaległych zobowiązań.

3. Termin płatności kar pieniężnych wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary pieniężnej stała się ostateczna.

Art. 24. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, Krajowemu ośrodkowi oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej informację o nałożonych karach pieniężnych w roku sprawozdawczym.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, wskazuje operatorów, na których nałożono kary pieniężne, oraz wysokość tych kar wraz z podaniem, za jaki rodzaj naruszenia zostały nałożone oraz którego roku dotyczą.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 25. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.⁸⁾) w art. 2 w ust. 1 po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i emisji tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”.

Art. 26. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.⁹⁾) w art. 5a w ust. 3 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) nabycia lub zbycia uprawnień do emisji, o których mowa w ustawie z dnia o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i emisji tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 27. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 401 w ust. 7 po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:

„7a) wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w ustawie z dnia ... o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (Dz. U. Nr ..., poz. ...);

7b) wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie ustawy z dnia ... o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania;”;

2) w art. 401c po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów z opłat zastępczych, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na finansowanie działalności Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 21 w ust. 2 dodaje się pkt 36 w brzmieniu:

„36) z zakresu ustawy z dnia ... o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i emisji tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (Dz. U. Nr ..., poz. ...) – raporty, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 tej ustawy, oraz listę, o której mowa w art. 8 ust. 3 tej ustawy.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070, z późn. zm.⁶⁾) w art. 3 w ust. 2 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

- „9) administrowanie systemem bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania, w tym w szczególności:
- a) prowadzenie rejestru uprawnień do emisji,
 - b) obliczanie wskaźników, o których mowa w art. 10 ust. 2 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia ... o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania (Dz. U. Nr ..., poz. ...),
 - c) opracowywanie krajowego bilansu produkcji energii elektrycznej i ciepła oraz emisji dwutlenku siarki i emisji tlenków azotu,
 - d) monitorowanie funkcjonowania systemu bilansowania, w tym przeprowadzanie przeglądów, analiz i ocen jego funkcjonowania,
 - e) opracowywanie raportu z funkcjonowania systemu bilansowania oraz analiz związanych z realizacją zobowiązań międzynarodowych w dziedzinie ochrony powietrza,
 - f) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących funkcjonowania systemu bilansowania,
 - g) udzielanie wyjaśnień, opracowywanie materiałów informacyjnych oraz prowadzenie szkoleń dotyczących funkcjonowania systemu bilansowania dla administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów objętych systemem bilansowania,
 - h) zamieszczanie na swojej stronie internetowej informacji dotyczących funkcjonowania systemu bilansowania.”.

Art. 30. 1. Operator prowadzący działalność w dniu wejścia w życie ustawy jest obowiązany do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 3, w terminie do dnia 31 października 2011 r.

2. Krajowy ośrodek utworzy rachunki dla operatorów, o których mowa w ust. 1, w terminie do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 31. 1. Krajowy ośrodek obliczy roczne pułapowe wskaźniki emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu dla roku 2011 na podstawie danych zawartych w bazie, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, i przekaże je ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 31 marca 2012 r.

2. Informację o wielkości rocznych pułapowych wskaźników emisji dwutlenku siarki i rocznych pułapowych wskaźników emisji tlenków azotu dla roku 2011 minister właściwy do spraw środowiska zamieści na stronie internetowej obsługującego go urzędu, niezwłocznie, nie później niż do dnia 10 kwietnia 2012 r.

Art. 32. Pierwszym rokiem sprawozdawczym jest rok 2012.

Art. 33. 1. W latach 2011 – 2020 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2011 r. – 0 zł;
- 2) 2012 r. – 510 000 zł;
- 3) 2013 r. – 425 000 zł;
- 4) 2014 r. – 425 000 zł;
- 5) 2015 r. – 510 000 zł;
- 6) 2016 r. – 425 000 zł;
- 7) 2017 r. – 425 000 zł;
- 8) 2018 r. – 425 000 zł;
- 9) 2019 r. – 510 000 zł;
- 10) 2020 r. – 425 000 zł.

2. W latach 2011 – 2020 maksymalny limit wydatków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:

- 1) 2011 r. – 3 260 000 zł;
- 2) 2012 r. – 2 060 000 zł;

- 3) 2013 r. – 2 060 000 zł;
- 4) 2014 r. – 2 260 000 zł;
- 5) 2015 r. – 2 060 000 zł;
- 6) 2016 r. – 2 060 000 zł;
- 7) 2017 r. – 2 060 000 zł;
- 8) 2018 r. – 2 260 000 zł;
- 9) 2019 r. – 2 060 000 zł;
- 10) 2020 r. – 2 060 000 zł.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków wprowadza się mechanizmy korygujące polegające na redukcji kosztów funkcjonowania Krajowego ośrodka.

4. Działania, o których mowa w ust. 3, polegają na:

- 1) racjonalizacji zadań Krajowego ośrodka, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji;
- 2) obniżeniu kosztów obsługi baz danych.

5. Minister właściwy do spraw środowiska monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz w razie potrzeby wdraża mechanizmy korygujące.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.

¹⁾ Niniejsza ustawa stanowi realizację następujących aktów prawnych Unii Europejskiej:

- 1) dyrektywy 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. WE L 309 z 27.11.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 299, z późn. zm.);
- 2) postanowień części 13 lit. D sekcji 2 załącznika XII Traktatu między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczącego przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 236 z 23.09.2003, str. 17).

-
- ²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 63, poz. 322, Nr 94, poz. 551, Nr 99, poz. 569 i Nr 122, poz. 695.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 846 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1057, z 2009 r. Nr 98, poz. 818, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 97, poz. 625, Nr 144, poz. 901, Nr 177, poz. 1095, Nr 180, poz. 1113 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 340, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432 i Nr 106, poz. 622.
- ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 249, poz. 1657 oraz z 2011 r. Nr 122, poz. 695.
- ⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 105, poz. 721, Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362, Nr 57, poz. 466, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 213, poz. 1652 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 57, poz. 355, Nr 127, poz. 858, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1306 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622 i Nr 134, poz. 781.
- ⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587 i Nr 124, poz. 859, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 79, poz. 666 i Nr 130, poz. 1070, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 239, poz. 1592 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 122, poz. 695 i Nr 152, poz. 897.
- ⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 107, poz. 721, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 206, poz. 1590, z 2010 r. Nr 229, poz. 1496 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 171 i Nr 122, poz. 695.
- ¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789 i Nr 152, poz. 897.